Kulleġġ San Nikola Sekondarja tas-Subien, In-Naxxar
St. Nicholas College Naxxar Boys Secondary

Eżamijiet ta' Nofs is-Sena
Frar 2016

FORM 3 | Ġeografija (Ġenerali) | ĦIN: Siegħa u nofs

Isem ________________________________ Klassi ______________

Taqsima A
Wieġeb il-mistoqsijiet kollha ta' din it-taqsima.

1. Ħares lejn disinn 1 u wieġeb il-mistoqsijiet billi tagħmel (✓) ħdejn it-tweġiba t-tajba.

Disinn 1

(a) X'tip ta' biedja qed jippratika l-bidwi f'disinn 1?

Trobbija tal-bhejjem	
Kultivazzjoni tar-raba'	
It-tnejn f'daqqa	

(b) F'din it-tip ta' biedja l-bidwi qed:

ikabbar il-ħaxix u l-frott	
irabbi l-annimali	
it-tnejn f'daqqa	

(c) Liema annimali jitrabbew hawn Malta?

Ħnieżer	
Koala	
Ġiraffi	

(3 marki)

2. Ikteb **Veru** jew **Falz** ħdejn kull sentenza.

i	Fil-biedja organika jintużaw il-fertilizzanti u l-pestiċidi.	
ii	F'Malta ma nużawx fertilizzanti.	
iii	Il-fertilizzanti jintużaw biex jikbru l-prodotti aktar malajr.	
iv	Il-pestiċidi jintużaw biex jinqerdu insetti u ħlejjaq li jagħmlu ħsara lill-pjanti.	
v	Id-demel huwa fertilizzant naturali.	
vi	Użu żejjed ta' fertlizzanti ma jagħmilx ħsara lill-ilma tal-pjan.	

(6 marki)

3. Ħares sewwa lejn it-tabella ta' hawn taħt. Poġġi l-kliem mogħtija hawn taħt fil-kaxxa t-tajba.

Għar **Blataforma** **Ilsien tal-art** **Tieqa** **Rdum** **Bajja**

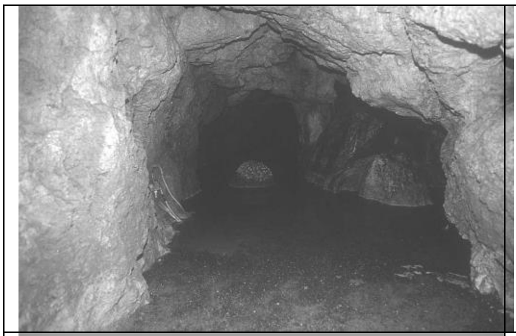	

(6 marki)

Taqsima B
Wieġeb il-mistoqsijiet kollha ta' din is-sezzjoni (minn 4 sa 11). It-tweġibiet għandhom ikunu qosra u preċiżi.

4. a. Immarka l-bajjiet msemmija hawn taħt fuq disinn 3.

Il-bajja ta' Għajn Tuffieħa **Il-bajja ta' Birżebbuġa** **Il-bajja tax-Xlendi**

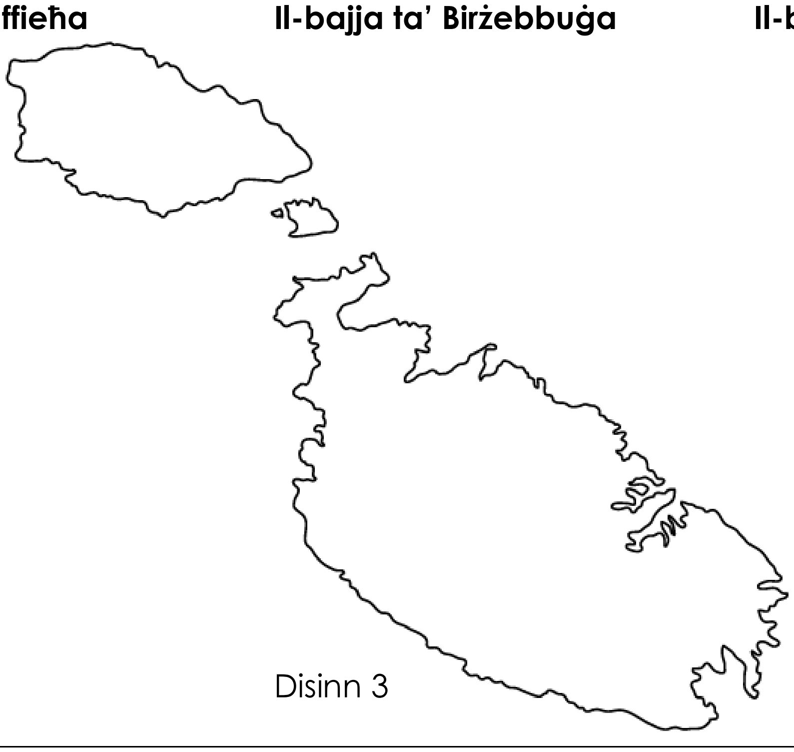

Disinn 3

(3 marki)

b. Disinn 4 juri **blataforma**. Fi ftit sentenzi spjega kif tifforma blataforma.

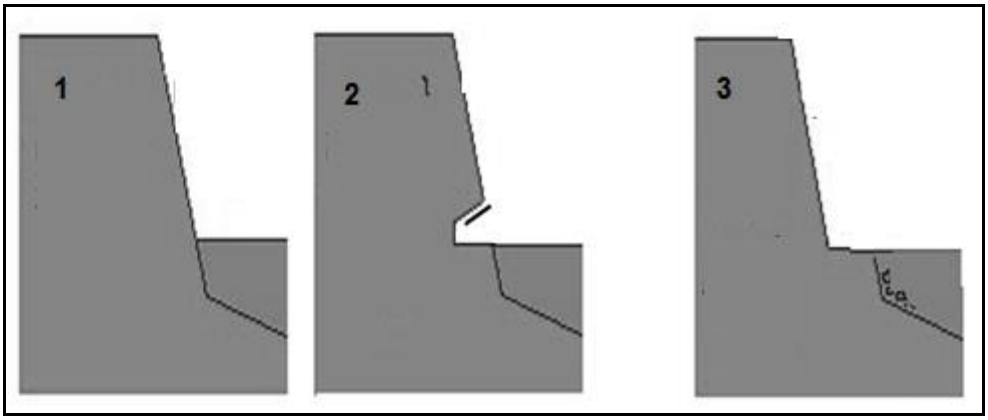

Disinn 4

(3 marki)

5. a. Semmi **żewġ** modi kif il-baħar jista' jitniġġes.

(4 marki)

b. Semmi **żewġ** effetti tat-tniġġis tal-baħar.

(4 marki)

6. Qabbel dawn is-sentenzi dwar it-tnissil tal-ħamrija.

a.	Il-ħamrija hi magħmula minn frak tal-ġebel		li tgħawru u tfakkru matul is-snin.
b.	Fil-ħamrija nsibu bċejjeċ u frak tal-blat		materjal organiku, arja u ilma.
c.	Il-materjal organiku jikkonsisti minn		jikkonsisti minn ilma u arja.
d.	Il-materjal organiku hu magħruf ukoll bħala		fdalijiet ta' veġetazzjoni u ħlejjaq oħra li mietu u tmermru.
e.	Aktar minn nofs il-volum tal-ħamrija		humus.

(5 marki)

7. Ikteb jekk dawn is-sentenzi dwar it-telf tal-ħamrija humiex veri jew foloz.

Ir-rata ta' telf ta' ħamrija hija akbar fuq l-għoljiet milli fil-witat.	
Kisja ħaxix tgħin u tipproteġi l-ħamrija mir-riħ.	
Fejn l-art tkun mgħottija bil-ħaxix u s-siġar, tintilef ħafna ħamrija.	
L-għeruq tas-siġar iżommu l-ħamrija f'postha.	
Aktar ma tintilef ħamrija aktar tiżdied il-produzzjoni tal-ikel.	
Il-ħitan tas-sejjieħ iżommu l-ħamrija f'postha.	

(6 marki)

8. Fit-tabella ta' hawn taħt hemm imsemmija t-tliet tipi differenti ta' ħamrija fil-gżejjer Maltin. Poġġi dawn il-karatteristiċi fil-kolonna t-tajba.

Fiha ħafna ġebel	**Fiha ħafna korbanat tal-kalċju**	**Tinfaqa' malajr bl-ilma**
Tissejjaħ ukoll Xerorendzina	**Għandha lewn ħamrani**	**Għandha lewn kannella**
Magħmula mill-blat tat-tafal	**Fiha ħafna ossidu tal-ħadid**	**Magħmula mill-blat tal-globiġerina**

Tal-Ħamri	Tal-Bajjad	Il-Kannella

(9 marki)

9. Semmi **żewġ** vantaġġi u **żewġ** żvantaġġi tal-biedja organika.

Vantaġġi: ____

____

Żvantaġġi: ____

____

(8 marki)

10. Disinn 5 juri profil tal-ħamrija. Immarka t-tliet saffi ewlenin tal-profil tal-ħamrija msemmija hawn taħt.

Ħaxix u weraq niexef **Il-fond tal-ħamrija** **Sodda tal-Blat**

(3 marki)

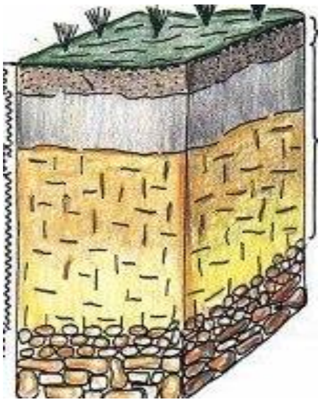

Disinn 5

Taqsima Ċ

Wieġeb iż-żewġ mistoqsijiet ta' din is-sezzjoni. It-tweġibiet iridu jkunu dettaljati u jinkitbu fuq karta separata. Kull mistoqsija għandha 20 marka.

11. Disinn 6 juri xatt li fforma bl-erożjoni mill-baħar. Disinn 7 juri xatt li fforma bid-depożizzjoni mill-baħar.

(a) X'inhi d-differenza bejn **erożjoni** u **depożizzjoni**? (4 marki)

(b) Spjega kif jiffurmaw **għar**, **tieqa** u **taqtigħa** bħal ma jidhru f'disinn 6. (9 marki)

(c) Pinġi disinn illejbiljat li juri kif jiffurmaw **għar**, **tieqa** u **taqtigħa.** (4 marki)

(d) Agħti eżempju ta' **għar**, **tieqa** u **taqtigħa** fil-gżejjer Maltin. (3 marki)

Disinn 6

Disinn 7

12. Disinn 8 juri studenti qed jieħdu sehem fi proġett ta' afforestazzjoni. Disinn 9 juri ħaddiema jibnu ħajt tas-sejjieħ.

Disinn 8

Disinn 9

(a) Agħti t-tifsira ta' **afforestazzjoni**. (2 marki)

(b) Spjega l-importanza ta' proġetti ta' **afforestazzjoni** biex ma tintilifx il-ħamrija. (6 marki)

(c) Spjega kif il-**ħitan tas-sejjieħ** u l-**għelieqi mtarrġa** jgħinu biex ma tintilifx il-ħamrija. (4 marki)

(d) Il-ħamrija tintilef minħabba **kawżi naturali**. Semmi liema huma dawn il-kawżi naturali. (4 marki)

(e) Il-bniedem ukoll jista' jwassal għat-telf tal-ħamrija. Spjega attivita' waħda tal-bniedem li twassal għat-telf tal-ħamrija. (4 marki)